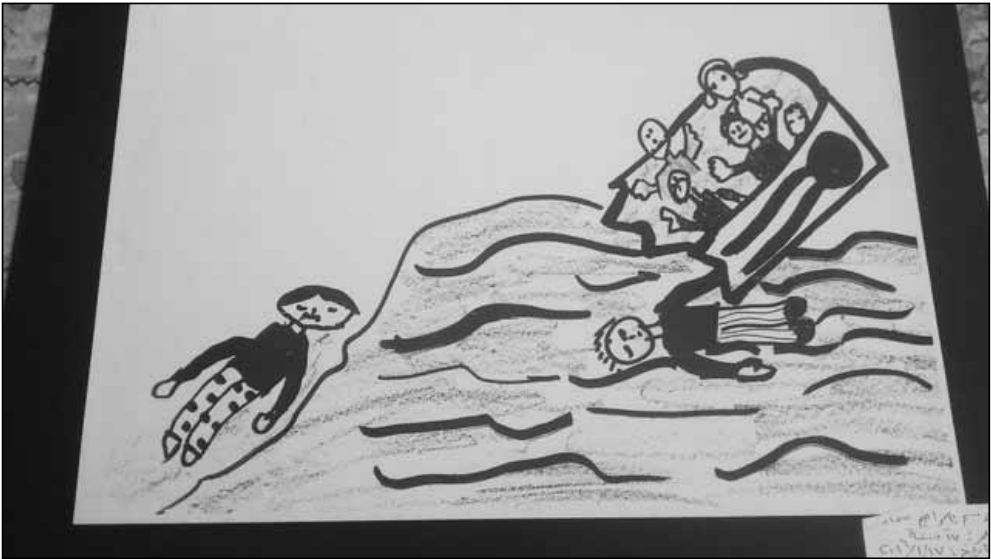

جمعية الصداقة العربية الفنلندية

1/2017

Arabikansojen ystävyysseura ry

Välimeren ylitystä palestiinalaislasten silmin.

Syyrian solmut
Nälkähuuto Israelin vankiloista
Palestiinan suomea puhuva piispa

AKYS-tiedote 1/2017

Arabikansojen ystävyysseura ry

AKYS

PL 698, 00101 Helsinki
 www.akys.fi ja www.akys.org
 www.facebook.com/akystiedotus

Päätoimittaja: Ilona Junka

Taitto: Asmo Koste

AKYSin logo: Kare Pohjavirta

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole Arabikansojen ystävyysseuran virallisia kantoja.

AKYSin hallitus

Ilona Junka, puheenjohtaja
 Yehia El-Sayed, varapuheenjohtaja
 Marjatta Laiho, sihteeri
 Jäsenet: Kamal Aranki, Haitham Hanna, Johan Heino, Katja Henttonen, Mari Hokkanen, Heli Kassem, Sirkku Kivistö, Stig Lång, Seppo Rinne, Haseeb Shehadeh, Tuuli Siitari, Riitta Suokas ja Marja Winter

AKYSin tilit

Libanonin palestiinalaispakolaiset:

Kummilapsitili FI93 8000 1101

2300 02, viite 1009

Päiväkotitili FI56 8000 1700

4747 46, viite 2008

Kummivanhustili FI20 8146

9710 0461 36, viite 2011

Syyriasta Libanoniin paenneiden tuki FI93 8000 1101 2300 02,

viite 7744

Länsiranta:

Betlehem (Diabetes)tukitili FI95

8000 1300 9905 05, viite 3007

Diabetestilin nimi muutettu Bethlehem-tiliksi

Gaza-katastrofitili FI14 8000

2710 0992 26 viite 3214

keräyslupa POL-2015-8218

Arabikansojen ystävyysseuran jäsenmaksu on 20/10 euroa.

Jäsenmaksutili FI97 8000 1201

6693 56, viite 70001

Istuta puu Palestiinaan

Israelilainen Jewish National Fund JNF kehuu olevansa maailman vanhimpia ekologisia järjestöjä. Se onkin istuttanut puita palestiinalaisilta ryöstetyille maa-alueille, joista se on tuhonnut ensin palestiinalaisten asumukset ja oliivipuut.

Oliivipuut elävät satoja vuosia, joten niiden puutetta ei noin vain korvata. Lähi-idässä toimivat järjestöt: *Middle East Children's Alliance*, *Stop the Wall*, *the Palestinian Farmer's Union* ja *International Jewish Anti-Zionist Network* ovat perustaneet kampanjan voidakseen istuttaa Palestiinaan puita. Kampanjaa voi tukea nap-

pia painamalla näiden järjestöjen yhteiseltä sivulta, jonka osoite on

<https://www.mecaforpeace.org/projects/plant-tree-palestine>

AKYS-tiedote 1/2017

Istuta puu Palestiinaan	2
Pääkirjoitus:	3
Lähi-idän vaarallinen kevät	4
Nuoruus Syyriassa: "Seinilläkin oli korvat"	6
Narin Derky: "Olen itsekin kuin pomeranssi"	8
Karjalan ja Palestiinan evakkojen ystävyys	10
Palestiinalaisen piispa Munib Younanin ajatuksia	12
17. huhtikuuta: palestiinalaisvankien päivä	13
Sosiaalipua naisvoimalla, kristityn ja muslimin yhteistyönä	14
Teatteria ja Palestiinaa	16
Akys toimii Tampereella	19
Pojan neuvola-aika	20

Kansikuva: Beirutin UNESCO-talossa pidettiin keväällä 2016 lasten piirtämien ja maalaamien kuvien näyttely. Kuvat oli kerätty AKYSin yhteistyökumppanin Beit Aftal Assumoudin järjestämissä aktiviteeteissa mukana olevilta lapsilta. Näyttelyssä oli runsaasti pakomatkakuvia. Asia askarruttaa lasten ja nuorten mieltä. UNICEF-raportin (19.2.2016) mukaan Välimeren hukkuu keskimäärin kaksi lasta päivässä. Unicefin mukaan kukaan ei laita lastaan veneeseen, jos turvallisempi vaihtoehto on olemassa. Monet kuolleista yrittivät liittyä Euroopassa oleskelevien sukulaistensa seuraan. "Nämä traagiset kuolemat Välimerellä ovat sietämättömiä ja ne täytyy saada loppumaan", sanoo YK:n pakolaislähettiläs **Filippo Grandi**.

Toivonkipinä Syyriassa, vastarintaa Palestiinassa

Maaliskuussa maailma järkyttyi Syyriassa tapahtuneesta kaasuhyökkäyksestä sekä USA:n ohjus-
hyökkäyksestä Syyriaan. Nousi mieliala, että nyt
sota räjähtää uudelle vaarallisuusasteelle. Sen jäl-
keen kaikki on kuitenkin jatkunut entisellään,
eli taistelut jatkuvat, mutta eivät juuri yllä he-
rättämään lännen mediaa. Dosentti **Pertti Mul-
tanen** kommentoi: *”Kazakstanin pääkaupungis-
sa Astanassa Venäjän, Turkin ja Iranin aloitteesta
käydyt Syyrian rauhanneuvottelut ovat johtaneet
tähän mennessä tärkeimpään todelliseen askelee-
seen konfliktin sammuttamiseksi. Syyriaan ollaan
luomassa taisteluista vapaita vyöhykkeitä, ns. de-
eskalaatioalueita. Tämä aloite mahdollistaa onnis-
tuessaan merkittävän käänteen sotatilan sammut-
tamiseksi ja siviiliväestön tilanteen helpottamiseksi.
Suurimpana kysymysmerkinä on tällä hetkellä
USA:n asenne. Trumpin hallinto ei selvästikään ole
osannut päättää miten se tähän Syyrian sodan rau-
hoittamisyrittäykseen suhtautuisi. Tässäkin suhteessa
Venäjän ulkoministerin Lavrovin ja USA:n ulko-
ministerin Tillersonin yhteydenpito on nyt ratkai-
sevan tärkeää myös Syyrian osalta.”* Toivoa siis on,
nähtäväksi jää, sammuuko se jälleen.

Kesäkuussa on kulunut 50 vuotta siitä, kun
Israel miehitti Länsirannan ja Gazan. Tätä kir-
joittaessa Palestiinassa on ajankohtaisinta ky-
symys 1500 vangin nälkälakosta, joka alkoi jo
17.4.2017. tunnuslauseena *’Vapaus ja ihmisar-
vo vangeille’*. 1967 alkaneesta miehityksestä läh-
tien Israel on vanginnut 800 000 palestiinalaista.
Palestiinalaiset kärsivät maailman korkeimmasta
vangitsemisasteesta, jonka syyt ovat pääosin poliittisia.
Vankeja on miltei joka suvusta ja per-

heestä. *’Palestiinassa jokainen kunnon kansalai-
nen voi joutua vankilaan’*, on monien näkemys.
Vangitsemiset ovat Israelin ase palestiinalaisten
poliittista vastarintaa kohtaan. AKYS tukee pa-
lestiinalaisia nälkälakkoilaisia ja heidän oikeutet-
tuja vaatimuksiaan.

Suomi päivitti Palestiinalaisedustuston aseman
muiden pohjoismaiden tasolle 2014. Pääliik-
kö nimettiin suurlähettilääksi, vaikka Suomi ei tun-
nustanut Palestiinan valtiota. Tunnustaminen on
symbolinen ele ja se on vähintä, mikä Suomen
tulisi tehdä ollakseen humaani valtio. Valitetta-
vasti suomalaisessa ilmapiirissä ymmärrys pale-
stiinalaisten sorretusta asemasta horjuu. Tätä ta-
pahtuu jopa KEPAssa, jota on totuttu pitämään
maailman tasa-arvoisen kehityksen lipunkanta-
jana. Kuluvana vuonna on noussut esiin kiista
Juutalaisten kansallisrahaston, JNF:n oikeudesta
osallistua Maailma kylässä tapahtumaan omalla
standillaan. Luontojärjestönä itseään mainosta-
van JNF:n aktiviteetteihin kuuluu mm. metsien
istuttaminen piilottamaan satojen palestiinalais-
kylien rauniot. Parhaillaan JNF osallistuu Ne-
gevin autiomaan palestiinalaisten beduiinikyli-
en hävittämiseen puskutraktorein ja asukkaiden
pakkosiirtämiseen, minkä jälkeen *’luonnonystävä’*
JNF istuttaa maille metsää is-
raelilaisten käyttöön. Tämä ei
ole luonnonystävän teko. Se
on viherpestyä apartheidia.

*Ilona Junka
AKYSin puheenjohtaja*

Lähi-idän vaarallinen kevät

Tilanne Lähi-idässä tällä hetkellä, kuten jo useamman vuoden ajan, on vähintäänkin vaarallinen. On pieniä merkkejä Syyrian vuosikausia jatkuneen sodan liekkien madaltumisesta, mutta Jemenin pari vuotta jatkuneen ja sielläkin siviiliväestön kannalta äärimmäisen julman sodan raaistuminen ei juuri alueellisen rauhoittumisen toivoa herätä, eikä sotaa Syyriassakaan ole vielä saatu sammumaan.

Juuri tällä hetkellä USA:n johtaman yli 60 maan koalition ja monien muiden paikallisten armeijoiden ja joukko-osastojen voimin tapahtuva Mosulin kaupungin jo lokakuusta 2016 jatkunut operaatio ISISin vallan kukistamiseksi tässä Irakin osassa on vienyt yhteen pahimmista humanitaarisista kriiseistä pitkään aikaan. Mosulin siviiliväestön kärsimykset eivät ole nousseet median huomion keskipisteeseen ollenkaan samalla tavoin kuin luonteeltaan hyvin samanlaisessa, mutta määrällisesti hyvin paljon pienemmässä operaatiossa Itä-Aleppon vapauttamiseksi islamistikapinallisten herruudesta muutama kuukausi sitten.

Olisikohan kysymys kuuluisista kaksoisstandardeista, siviiliväestön kärsimykset tunnutaan arvotettavan aivan eri asteikolla maasta, kaupungista ja sotilaallisen operaation osapuol-

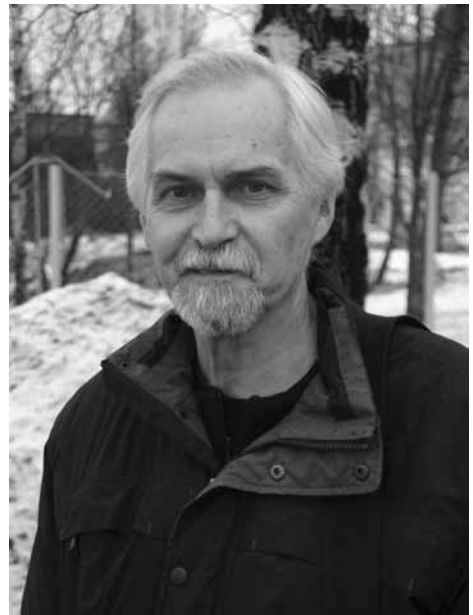
lista riippuen. Sekä Jemenin julmuudet, joihin Saudi-Arabian hävittäjien pommitukset ovat keskeinen syy, kuten myös Mosulin kaupungin säälimättömät ja laajat ilmapommitukset ja kaupunkisota kaikkiensa ovat jälleen kerran selkeästi osoittaneet, että ennen muuta siviilit maksavat sodan hinnan. Sotapropagandan puheet ”humanitaarisista interventioista”, ”täsmäpommituksista” ja ”älykkäistä, kirurgin veitsen tarkkuudella kohteeseensa hakeutuvista ammuksista ja pommeista” voidaan unohtaa. Siviiliväestön kärsimyksiä ei sotapropaganda vähennä.

Syyrian näkymät

Joitakin liiakahtia Syyrian lohduttoman tilanteen rauhoittamiseksi on vuoden 2017 aikana toki nähty, mutta esteet todelliseen poliittiseen läpimurtoon ovat edelleenkin hyvin suuria. Kaikista tähän saakka käydyistä neuvotteluista ulkona pysyneet islamistikapinallisten ryhmät ovat jatkaneet sotaa ja pyrkineet laajentamaan sitä alueille, jotka tähän saakka ovat säästyneet pahimmalta hävitykseltä, Syyrian

pääkaupunki Damaskus mukaan lukien. Kysymys ISISin häätämisestä sen julistaman kalifaatin pääkaupungista, Raggasta, uhkaa ajaa myös ISIS-järjestön häätämiseen osallistuvat osapuolet törmäyskurssille. Syyriassa on tällä hetkellä liian monta miehittäjää ja tulevaisuus näyttää aika arvaamattomalta.

Kazakstanin pääkaupungissa Astanassa tammikuussa 2017 käydyt rauhanneuvottelut antoivat edes pienen mahdollisuuden tilanteen rauhoitusyritysten etsintään. Monet kommentoijat tuntuivat olevan kovin happamia siitä, että Astanan kokouksen taustalla vaikuttivat Venäjä, Iran ja Turkki. Joka tapauksessa myös

Pertti Multanen

Astanassa mukana ollut YK:n Syyrian-erityislähettiläs **Staf-fan de Mistura** arvosti ne kor-kealle, todeten niiden tärkeällä tavalla antaneen pohjaa helmi-maaliskuun vaihteessa Sveitsin Genevessä järjestetyille ja maa-liskuun 2017 lopussa jatketuille Syyrian rauhanneuvotteluille. Nämä molemmat polut sekä Astanassa että Genevessä ovat varmasti tervetulleita edes pienien toivonkipinöiden herättäjiä Syyrian jatkuvan tuhoami-sen keskellä.

”Hallinnon vaihtamisen” politiikan vahingollisuus

USA:n ja sen mukana lähes koko länsimaiden, Euroopan unioni mukaan luettuna, edel-leenkin noudattama ”*Regime Change*”-politiikka uhkaa erityisesti Lähi-itää, mutta ei yksin sitä. Juuret USA:n noudat-tamalle hallinnon vaihdon poliitiikalle menevät kauas histori-assa, sen Latinalaisen Amerikan politiikkaan jo 1800-luvulta al-kaen. Lähi-idässä tämä politiikka tuotiin aluetta muovaamaan heti toisen maailmansodan jäl-keen. Tuolloin se oli myös osa USA:n pyrkimystä syrjäyttää alueen vanhat siirtomaaval-lat, Englanti ja Ranska. USAn Lähi-idän politiikka on pitänyt kiinni tästä vahingollisesta ”doktriinista” alkaen 1950-lu-vun alusta, jolloin valmistau-duttiin hallinnon vaihtami-seen Iranissa ja samalla asemien vahvistamiseen kylmän sodan maailmassa.

Ulkopuolisella sotilaallisella voimalla suoritettut alueen hal-

litsijoiden syrjäyttämiset ja hal-lintojen alasajot ovat jättäneet jälkeensä savuavia raunioita. Romahtaneiksi valtioiksi kut-suttujen maiden määrä kasvaa sitä mukaa kuin näitä operaatioita toteutetaan. Viime vuo-sikymmenien aikana Lähi-idän alueella Irak ja Libya lienevät selkeimmät esimerkit kaaok-sesta, joka tällä politiikalla luodaan, mutta eivät suinkaan ai-noat. Yhtä hyvin voidaan muistuttaa Afganistanista, Somali-asta, Jemenistä jne.

Syyrian solmut

Täältä katsoen voi vaikuttaa sil-tä, että taistelurintamat Syyri-assa ovat jumittuneet asemaso-daksi. Todellisuus saattaa olla aika lailla toinen. Palmyran takai-sinvaltaus ISISin taistelijoilta oli tärkeä käänne, joka avasi monia strategisia lukkoja. ISISin ”pää-kaupungin” Raggan valtaukses-sa on todellisenä ongelmana se, että vaikka se sotilaallisesti epäilemättä olisi ratkaistavissa ole-va tehtävä, sisältyy siihen suuri kysymysmerkki. Tämä on n. 50 kilometriä Raggan pohjois-puolella oleva Eufrat-virran patokompleksi, jota ISIS edelleen pitää hallussaan.

Patokompleksin tuhoami-nen, jolla ISIS on uhkaillut, johtaisi mittasuhteiltaan totaa-liseen inhimilliseen katastrofiin. Sen hintana voisi pahim-millaan olla kymmenien mil-joonien ihmisten elämä sekä Syyriassa että Irakissa. ISISillä on siis hallussaan pantti, jon-ka jokainen alueella toimiva armeija tai joukko-osasto jou-

tuu ottamaan huomioon. Juuri tästä syystä Raggan valtaus on strategisesti äärimmäisen tark-kaa suunnittelua ja strategista punnintaa vaativa operaatio, jossa ei ole varaa epäonnistua.

Astanassa käytävissä neuvot-luissa pyritään sopimaan rin-tamalinjat siten, että aiemmin keskenään taistelleet osapuolet saataisiin yhdessä toimimaan ISISiä, al-Nusraa ja Syyriasa vielä olevia muita Al-Qai-da-järjestön inkarnaatioita vas-taan, siis keskittämään voimat niiden terroristien kukistami-seen, jotka eivät aseleposopi-muksia kunnioita. Jos sitten Genevessä käytävissä neuvotte-luissa voitaisiin poliittisella ta-solla erottaa ’jyvät akanoista’ eli nähdä, ketkä todella ovat val-miita aselepoon ja poliittisiin sopimuksiin ja ketkä kannatta-vat jatkossakin verenvuodatus-ta, oltaisiin jo paljon lähempä-nä Syyrian sodan loppua.

Jos näin kävisi, voisi tästä vuodesta 2017 muodostua tä-män tuhoamissodan loppupis-te ja Syyria voisi päästä pitkään, ja sekä fyysisesti että henkises-ti hyvin vaikeaan, jälleenraken-nuksen kauteen.

*Pertti Multanen
Lähi-itään erikoistunut
kansainvälisten suhteiden historian
dosentti*

Tämä artikkeli on kirjoitettu 27.3.2017, ennen Syyriasa tapahtunutta kaasuhyökkäystä ja USA:n ohjusiskua.

Toimituksen huomatus

Nuoruus Syyriassa: ”Seinilläkin oli korvat”

Kevät on saapunut Tukholmaan juuri Syyrian kemiallisen iskun jälkeen. Täällä haastattelin noin 35-vuotiasta syyrialaista ”Mohammedia”, joka on kotoisin Välimeren rannalta. Hän on saapunut pakolaisena Ruotsiin pari vuotta sitten. Mohammed on lähtöjään hyvin tyypillisestä epäpoliittisesta sunnimuslimiperheestä. Jo lapsuudessa hänelle tehtiin selväksi, että politiikasta ei puhuta, eikä mitään saa kritisoida.

Kun inhimillisyyden on kadotettu

Katkeruus Syyrian hallintoa kohtaan on suurta. *”Toivoisin sunnimuslimin valittavan Syyrian presidentiksi, mutta tähän en kuitenkaan usko. Assad todennäköisesti jatkaa, vaikka näennäinen rauha saataisiinkin aikaan. Koko maailma tukee häntä, vaikka muuta väitetään”*, Mohammed uskoo.

”Trump ei tehnyt huhtikuista ohjusiskuaan hallituksen joukkojen sotilaskohteisiin viattomina kemiallisten aseiden takia kuolleiden kauniiden syyrialaisen vauvojen takia, vaan poliittisista syistä, jotta Trump voisi näyttää ulkopoliittisen voimansa. Ei meidän kärsimys kiinnosta ketään.”

Edessäni on ihminen, jonka tulevaisuuden usko ja usko ih-

misyyteen on viety. Sanotaan että psyykkisesti terve ihminen näkee maailman positiivisempänä kuin se onkaan. Mutta jos Syyriassa ei ole merkkiäkään käänteestä positiiviseen ja pakolaisuus painaa, miten elää elämäänsä luottavaisena? Mohammed kertoo kärsivänsä mielenterveyden ongelmista, ja kertoo pelon kroonistuneen: jopa Ruotsissa hän kokee vähintäänkin epäluuloisuutta vieranomaisia kohtaan. Mohammed on korkeasti koulutettu, mutta tällä hetkellä työkyvytön.

Pakko paeta

Mohammed kertoo, että hän joutui elämään tarkkailun alla kolme vuotta ennen lähtöään Ruotsiin. *”Syyrian turvallisuusjoukot pysäyttivät ja kuulustelivat minua säännöllisesti, koska henkilö, jolla oli sama nimi ja ikä kuin minulla, oli etsintäkuulutettu ja joutunut ongelmiin poliisin kanssa. Tämä tapahtui vähintään 30 kertaa. 200 metrin päässä kodistamme oli poliisin tarkastuspiste, joten liikkuminen mihin tahansa tuotti ongelmia”*, hän kertoo.

Lopulta tilanne kärjistyi, koska hän oli mennyt naimisiin Baniyaksessa asuvan naisen kanssa. Baniayas on Välimeren rannalla sijaitseva kylä, jossa

Assadin joukot tekivät massamurhan vuonna 2013. Naisen perhe oli paennut Mohammedin perheen kotiin, mutta Mohammed joutui ajamaan morsiamen perheen pois kodistaan, koska poliisi sai vihiä asiasta. Hänen oman perheensä henki olisi myös vaarassa. Tämän jälkeen Mohammedin sukulainen vaati ja auttoi Mohammedin luokseen Ruotsiin.

Pelontäyteinen lapsuus

Mohammedin lapsuuden kylässä Välimeren rannalla ei ollut paljon shiiamuslimeita asukaina, mutta alaviitit, eli Bashar al-Assadin edustama shiialaisuuden alaryhmä, olivat läsnä kaikkialla turvallisuusjoukkojen edustajina. Ainoastaan shiiamuslimit saattoivat olla valtiolla töissä. Sunnimuslimit joutuivat etsimään työnsä yksityiseltä sektorilta, ja kuuluivat yleensä (ja tästäkin syystä) alempaan sosiaaliluokkaan. Mohammed kertoo, että sunnimuslimin oli mahdotonta edes vuokrata asuntoa.

Turvallisuuspoliisi tuli myös kotiin ja oli jatkuvasti alueella muistilehtiön kanssa kirjaten pienimmätkin yksityiskohdat ylös. *”He tiesivät perheenjäsenistäni kaiken”*.

Assadin puolueeseen (Baathpuolue) liitettiin 15-vuotia-

TEEMU SILVÄN

Rauhankulkue 24.10.2016 Helsingissä.

na koulussa, eikä sille annettu vaihtoehtoa (muuten joutuisi ongelmiin turvallisuusjoukkojen kanssa). Nuoret eivät käyneet moskeijassa, sillä siitäkin seuraisi ongelmia. Yliopistolla turvallisuusjoukkojen jäsen seurasi luentoja, jopa koteja kuunneltiin. Kirjeet myös avattiin ja puhelut ulkomaille kuunneltiin systemaattisesti. Shiia- ja sunnilapset toki leikkivät keskenään, mutta sunnilapset olivat epäluuloisia ja pelkäsivät konflikteja. Seinilläkin on korvat, he tapasivat sanoa. ”Edelleenkin jos tapaan tuntemattoman syyrialaisen, emme puhu politiikasta, emmekä varsinkaan Assadista”.

Heli Kasem Tukholmasta

Syyrian kansan jakautuminen

Maailmassa arvioidaan olevan noin 1,6 miljardia muslimia, joista 10–15 prosenttia on shiiamuslimeja ja loput sunni-muslimeja. Tähän väliin mahtuu myös muita uskonhaaroja.

Lähi-idän arabimaista vain Irakissa ja Bahrainissa on shii-enemmistö. Syyriassa on noin 20 miljoonaa muslimia eli noin 90–92 % väestöstä. Heistä noin 75 % on sunni- ja 15–20 % shiiamuslimeja. Valta on kuitenkin keskittynyt shii-muslimien läheiselle uskonhaaralle alaviiteille, joita arvioidaan olevan noin 8–15 % väestöstä. Lisäksi Syyriassa on kristittyjä ja druuseja. Kurdit ovat Turkin rajan läheisyydessä elävä oma etninen, pääosin muslimista koostuva, ryhmänsä, ja heitä arvioidaan olevan Syyriassa noin 1,75–2,2 miljoonaa.

Yhtenäinen Syyria on monen mukaan jo utopiaa. Tähän ei ole syynä ainoastaan shiiojen ja sunnien kiistat vaan myös alueellisten suurvaltojen hegemoniataistelut. On ehdotettu itsehallintoaluetta kullekin ryhmälle, mutta tämäkin kuulostaa kaukaa haetulta.

Narin Derky: ”Olen itsekin kuin pomeranssi”

Syyrialaisrunoilija Narin Derky kirjoitti ensimmäisen runokokoelmansa *Bitter Orange* aikana, jolloin kuolema tuli osaksi jokaisen syyrialaisen elämää. Runoilijan nykyinen kotikaupunki, Montreal, jätti myös jälkensä teokseen. Kysymme runoilijalta hiljattain julkaistusta teoksesta ja sen synnystä.

Mistä olet kotoisin ja missä asut nykyään, Narin Derky?

Synnyin vuonna 1974 aivan Pohjois-Syyriassa, Derbassiyeh'n kaupungissa, Kamishlin alueella. Olen asunut monissa paikoissa: Lähi-idässä, Euroopassa ja Kanadassa. Ensimmäisen kerran muutin Derbassiyeh'stä Damaskokseen kun olin nuori. Sitten muutin Montrealiin, Kanadaan, jossa on pieni perheeni. Montrealissa asuin kymmenen vuotta. Sen jälkeen asuin viisi vuotta Sulaimaniyyassa Irakin Kurdistanisassa, kunnes palasin Montrealiin kahdeksan kuukautta sitten.

Onko kotipaikkasi vaikuttanut kirjaasi?

Asuinpaikka vaikuttaa usein runoilijaan tai kirjailijaan syvästi, sekä hyvässä että pahassa. Näin kävi myös minulle, kun siirryin paikasta toiseen, kaupunkiin, jotka ovat kaikki tavoin toistensa vastakohtia.

SAMIA SANDA

Narin Derky asuu nykyisin Montrealissa, Kanadassa. Runoilija sanoo, että asuinpaikka vaikuttaa teokseen usein voimakkaasti.

Tämä jätti jälkensä sekä sisäiseen maailmaani, että etenkin runouteeni.

Kirjani *Bitter Orange* on syntynyt kuin eteerinen öljy kahden keskenään erilaisen paikan, pienen ja alkukantaisen, mutta spontaanin Sylaimaniyyan ja suurkaupunki Montrealin, välissä paineessa.

Miksi kirjoitat runoja?

Yritän tavoittaa oman identiteettiäni.

Mistä ensimmäinen teoksesi kertoo?

Se on omakohtaisesti kerrottu teos naisen ahdingosta sodan aikana.

Minkälaisissa olosuhteissa teoksesi on kirjoitettu?

Ensimmäisen kokoelmani runot on kirjoitettu viimeisen viiden vuoden aikana. Tarkemmin ottaen tämän loputtoman Syyrian shokin aikana, jolloin kuolema, kodittomuus, petos ja kaikenlainen alistaminen on

Ei virtaa jokea läpi Chenkalin

Koska pako vuorten kautta
 Vaatii voimaa ja ketteryyttä
 Äitini vyötti pikkuveljen selkääni
 Vapisevin käsin
 Ja amulettikorunsa ripusti
 Rintaani vasten,
 Suitsutti minut viime henkäyksillään
 Anna minun tuoda hänen viestinsä:
 Hänen hikensä harvinainen parfyymi
 Ja olkapäilläni
 Äitiyden raskas taakka;
 Koska pako vuorten kautta
 Vaatii voimaa ja ketteryyttä
 Mutta hän unohti piirtää meille joen
 Elämän merkiksi

Ei virtaa jokea läpi Chenkalin
 Joka peuranvasat pelastaisi
 Ei yksikään pilvi suo sääliä kuoleville
 Kallioilla
 Ei varjoja

Chenkal on ISIS:in kesäkuussa 2014 miehittävä kaupunki, jossa ihmiset ajettiin kodeistaan ja tapettiin. Tuhansia naisia vangittiin ja myytiin orjamarkkinoille.

Runo on Narin Derkyn kirjasta Bitter Orange (Pomeranssi), vuodelta 2016. Runon on kääntänyt englannista suomeksi Milla Selin.

tullut osaksi jokaisen syyrialaisen elämää.

Miten julkaisit teoksesi? Onko se omakustanne vai sivusto avustusta joltain kulttuurinstituutilta tai muulta järjestöltä? Mistä kirjasi voi löytää?

Julkaisin uusimman eli ensimmäisen runokokoelmani Al-Takween -kustantamolla Damaskoksessa (omilla rahoillani, tietysti). Löydät kirjani Al-Takween-kustantamolta Damas-

koksessa sekä sellaisilta arabi- ja muissa maissa järjestetyiltä kirjajamessuilta, joihin kustantamo osallistuu.

Mitä tunsit, kun julkaisit teoksen?

Se on ehdottomasti kuin uusi elämä.

Oletko sama ihminen kuin ennen kirjan kirjoittamista? Lisä-sikö se jotain luonteeseesi tai kokemuksiisi?

Jokainen rehellinen sana on suuri lisä kirjoittajan olemukseen, ja tämän ensimmäisen runokokoelmani Bitter Orange jälkeen olen itsekin kuin katkera pomeranssi.

Jos et olisi runoilija, mitä haluaisit tehdä?

Olla paimenena vuorella.

Uskallammeko katsoa toistemme sisimpään?

The World Mirror on toimittaja Hanna Hirvosen ja runoilija Shurouk Hammoudin yhteinen projekti, joka alkoi virallisesti huhtikuun 2017 alussa. Projektin keskiössä ovat runot sekä ihmiset niiden takana – runoilijat molempien tekijöiden kotimaista eli Suomesta ja Syyriasta.

Yhteistyön tavoitteena on lisätä kulttuurien välisiä kohtaamisia ja etsiä ja löytää uusia näkökulmia Syyriasta ja Suomesta. Tämä tehdään juuri runoilijoiden kautta, sillä runoilijat ovat herkkiä ja tarkkoja ihmisiä, joiden kautta voimme paljastaa ehkä kaikkein parhaiten, millaista elämä kahdessa maassa on.

Haastattelu ja runo ovat osa The World Mirror-hanketta, jossa matkataan syyrialaiseen ja suomalaisen runouteen journalismin keinoin. Jo julkaistut jutut ja runot voi lukea verkossa, osoitteessa: www.kosmi.fi. Projektin rahoittaa Koneen Säätiö.

*Shurouk Hammoud ja
 Hanna Hirvonen*

Karjalan ja Palestiinan evakkojen ystävyys

Järvenpään seurakunnassa on vuodesta 2011 asti järjestetty kerran kuussa keskusteluja otsikolla ”*Ilkuna Palestiinaan*”. Paikalle on jatkuvasti saatu eri aloja tuntevia asiantuntijoita samoin kuin kiinnostuneita ja aktiivisia osallistujia. Tilaisuuksien vetäjänä ja sieluna on Jääskeläisten perhe: diakonit Ilkka ja Pirkko Jääskeläinen sekä heidän tyttärensä Hanna Graeffe.

Vuonna 1941 välirauhan aikana evakkolapsena Karjalan kannaksella syntyneen Ilkan isä palveli puolustusvoimissa, josta syystä perhe joutui usein muuttamaan. Ilkan äiti ja pikkusisko kuolivat keuhkotuberkuloosiin jo Ilkan varhaislapsuudessa. Ilkan isä avioitui äidin nuoremman sisaren kanssa ja perhe kasvoi kahdella pikkusiskolla.

”Sotien jälkeen oli jälleenrakentamisen vuoro. Silloin, kuten sodankin aikana, tärkeintä oli selvitä ja mennä eteenpäin. Se koski kaikkia, myös lapsia ja nuoria. Aikaa leimasi kipeistä asioista – menetyksistä ja surusta - vaikeneminen. Unohtamista pidettiin parhaana lääkkeenä menetyksiin. Aidista ei puhuttu eikä äidin kuvaakaan pidetty esillä.”

Ilkka opiskeli diakoniksi Seu-

rakuntaopistossa Järvenpäässä. Siellä rakkaus astui kuvaan, kun Ilkka kohtasi diakoniksi opiskelevan Pirkon. Valmistuttuaan he muuttivat lyhyen Helsingin kauden jälkeen 1971 Kannukseen, josta palasivat 1976 takaisin Seurakuntaopistolle opettajiksi. Ilkka siirtyi 1988 Helsingin Diakoniatopistoon ja sieltä lehtoriksi Diakonia-ammattikorkeakouluun, jossa hänen yhtenä vastuualueenaan oli opiskelijoiden kansainvälinen harjoittelu Palestiinalaisalueilla.

Keskustelumme kiertyi tapaamisessamme Ilkan omasta elämästä ydinasiaan, Palestiinaan sekä ystävyyteen palestiinalaisen piispa **Munib Younanin** kanssa.

Munib Younan, rauhan mies

Vuonna 1969 Suomen Lähetysseura ja Jordanian ja Pyhän maan luterilainen kirkko (ELCJ) päättivät ottaa ns. nuorten kirkkojen edustajan opiskelemaan diakoniksi Seurakuntaopistolle. Valinta kohdistui jerusalemilaiseen Munib Younaniin. Hänestä tuli Suomen Diakonien Liiton nimikkostipendiaatti, jonka opiskelua diakonit tukivat.

Kesäkuussa 1969 Ilkka oli lentokentällä vastaanottamassa 19-vuotiasta Munibia. Siitä alkoi ystävyys. Munibista tuli perheen esikoistyttären, Hannan, kummi.

Munib Younan (vas.) ja Ilkka Jääskeläinen 1970-luvulla.

Munibilla on palestiinalaisille valitettavan tyypillinen pakolaistausta. Isä oli joutunut pakenemaan Negevin autioimaan Berseebasta Jerusalemiin vuonna 1948, vaikka YK:n päätöksen mukaan Berseeban piti jäädä palestiinalaisille. Äiti oli kotoisin Jerusalemistä. Munibin kristityt vanhemmat halusivat kasvattaa lapsensa luterilaisiksi. Jerusalemissa ei ollut luterilaista koulua, joten Munib siirtyi 11 -vuotiaana opiskelemaan naapurikaupunkiin Betlehemiin. Koulu oli sisäoppilaitos, joten Munib joutui viettämään koulussa pitkät viikonloput voimatta nähdä perhettään.

”Joskus aikuisena ehkä Munibin myötä tajusin olevani hänen laillaan evakkojen lapsi. Minunkin vanhempani olivat pakolaisia, jotka menettivät kotinsa ja kotiseutunsa Karjalassa ilman toivoa paluusta,” pohtii Ilkka.

Munib oppi nopeasti suomen kielen. Hänet vihittiin diakoniksi 1972. Munib kuitenkin haaveili pappudesta. Kirkkonsa pyynnöstä Lähetysseura jatkoi opintojen tukemista. Ilkka ja Pirkko asuivat Kannuksessa, ja silloin keskipohjalaiset Himangan, Kanuksen ja Toholammin seurakunnat ottivat Munibin nimikkostipendiaatukseen. Hän pääsi aloittamaan teologian opinnot Helsingin yliopistossa jo samana vuonna. Lomat Munib vietti Ilkan ja Pirkon luona Kannuksessa.

Keväällä 1976 Munib sai opintonsa päätökseen ja pa-

lasi Palestiinaan, jossa hänet vihittiin papiksi. Hän toimi pappina useassa seurakunnassa, viimeiseksi Ramallah'ssa. 1998 hänet valittiin Jerusalemistä käsin toimivan kirkkonsa, (ELCJ) piispaksi. Ilkka ja Pirkko osallistuivat Jerusalemissa piispanvihkimystilaisuuteen, jota myös presidentti **Jasser Arafat** kunnioitti läsnäolollaan. Vuonna 2010 piispa Munib Younan valittiin Luterilaisen Maailmanliiton presidentiksi.

Munib on vierailut usein Suomessa yhteistyökumppaneinaan Suomen Lähetysseura ja Kirkon ulkomaanapu. Hänen kirkkonsa on Kuopion hiippakunnan kumppanuuskirkko. Viime syksyn vierailulla Munib tapasi tasavallan presidentti **Sauli Niinistön** ja luennoi Kuopion hiippakunnan pappeinkokouksessa.

Munibin ja Ilkan ystävyys on laajentunut sukupolvet ylittäväksi. Munibin opiskeluaikana hänen äitinsä ja sisaruksensa vierailivat Suomessa. Myöhemmin Munib vieraili ensin vaimonsa **Suadin** ja sitten lastensakin kanssa Suomessa ja seurasi lämmöllä Jääskeläisten perheen kolmen lapsen syntymistä ja kasvamista.

”Puhelimesta ja tapaamisissa keskustellaan nykyään isovanhempien tapaan perheiden iloista ja huolista. Munibin mukaan me olemme hänen suomalainen perheensä,” toteaa Ilkka.

Munib tunnetaan Palestiinassa syvällisenä ajattelijana ja vankkumattomana rauhan

miehenä, joka kykenee etsimään sovintomahdollisuuksia eri ryhmien välillä. Hän kehittää kirjassaan *”Sovinnon toivosaa”* väkivallattomuuden teologiaa: oikeudenmukaisuutta ja anteeksiantoa.

Munib haluaa edistää uskontojen välistä dialogia ja tehtävää rauhan rakentamisessa. Hän painottaa kirkkojen välistä kumppanuutta, jossa pienet ja suuret kirkot ovat suhteessaan tasavertaisia. Pyhällä maalla – Israelissa ja Palestiinassa – vierailee paljon suomalaisia kristittyjä, mutta harvat heistä löytävät siellä paikalliseen kirkkoon.

”Tulkaa tapaamaan meitä palestiinalaisia kristittyjä. Marhaba! Tervetuloa!” haluaa Munib toivottaa.

Munibin tapaan Ilkka ja Ikkuna Palestiinaan -iltojen aktiiviset osallistujat pyrkivät kaikin tavoin tiedottamaan palestiinalaisia koskevista uutisista, niin hyvistä kuin huonoista sekä väkivallattomuudesta teistä rauhaan. Ikkuna Palestiinaan on hyvä esimerkki siitä, miten oma lähiympäristö saadaan aktiiviseksi. Tämän kevään huhtikuussa Järvenpään kirkossa viiden nuoren palestiinalaisuusikon Maazaj-yhtye konsertoi Syyriasta Jordaniaan paenneiden pakolaisten tukemiseksi Yhteisvastuukeräyksen kautta.

Ikkuna Palestiinaan-keskustelut jatkuivat toukokuuhun asti ja jatkuvat taas syyskuussa Järvenpään Vanhassa kirkossa.

Palestiinalaisen piispa Munib Younanin ajatuksia

Munib Younan tunnetaan syvällisenä ja aktiivisena kirkonmiehenä. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö hän puolustaisi kansaansa, palestiinalaisia ja näkisi heidän kokemaansa sortoa. Näin Munib kirjoittaa kirjassaan ”Sovinnon toivossa”.

Väkivallasta kieltäytyminen on tärkeää, kun pyritään lopettamaan miehitys. Kirkon mielestä miehitys on väkivallan osoitus palestiinalaisia kohtaan. He kokevat tätä väkivaltaa monin tavoin.

Israelin sotilaat käyttävät päivittäin väkivaltaa ’järjestyksen vuoksi’, kuten he sanovat: tulitukset, ammunnat, selkäsauvat.

Joka päivä sotilaat nöyryyttävät aikuisia miehiä ja naisia tarkastuspaikoilla pakottamalla heidät polvilleen, puhutellen heitä vihamielisesti ja vieden heiltä ihmisarvon. Tämä on väkivaltaa tunnetasolla.

Väkivaltaa sisältyy myös perusoikeuksien kieltämiseen, kun vesi katkaistaan, karkotetaan kotoa ja terveydenhoito kielletään.

Myös kauhun ylläpitäminen on väkivaltaa. Israelin helikoptereiden tulitettua Beit Jalaa lapsille tuli psyykkisiä ongelmia. ”Äiti, tulitetaanko tänäkin yönä? Jos nukahdan, heräänkö enää?” Kuullessaan helikopterin äänen nämä lapset aina vapisevat peläten, että tulitus alkaa taas.

Kansantalouteen vaikuttavaa väkivaltaa ovat tiesulut, jotka

estävät ihmisiä menemästä työhön ja pakottavat heidät elämään köyhyydessä noin kahdella dollarilla päivässä. UN-RWA arvioi, että kuusikymmentä prosenttia kansastamme on työttömiä ja kaksi kolmasosaa väestöstä elää alle kahdella dollarilla päivässä. Heidän peltonsa eivät tuota eivätkä he saa korjata satoa; heidän elinikäiset sijoituksensa omaisuuteen on tuhottu.

On myös sanojen väkivaltaa. Joka päivä tiedotusvälineet kertovat palestiinalaisten olevan väkivaltaista kansaa, joka tahtoo vain aiheuttaa muille vaikeuksia. Vanhempien kuvataan lähettävän nuorensa tahallaan tulilinjalle. Maailmalla palestiinalaiset leimataan usein terroristeiksi. Heidä ei nähdä inhimillisinä olentoina. Ne, jotka käyttävät sanoja väärin, ovat myös vastuussa tästä väkivallasta.

Kirkko vastustaa tällaista väkivaltaa, joka nöyryyttää heikkoja - se vastustaa sotilaallisen miehityksen väkivaltaa. Maailman tulisi ottaa kantaa asiaan. Miehitys on synty Jumalaa vastaan ja ihmiskuntaa vastaan, koska se vie joiltakin ihmisarvon ja ihmisoi-keudet. Se tuhoaa ensin miehittäjän ja sitten miehitetyn. Jumala on antanut maan lahjaksi elämää varten, ei siksi että vahvat voisivat sortaa heikkoja.

Munib Younan ja Pirkko ja Ilkka Jääskeläisen tytär Hanna 1970 luvulla.

17. huhtikuuta: palestiinalaisvankien päivä

Ensimmäisestä maailmansodasta ja brittimiehityksestä lähtien alkoi Palestiinan alueen järjestelmällinen valmistelu tuleva juutalaisvaltiota varten. Britannian silloisen ulkoministerin **Balfourin** julistus vuonna 1917 antoi virallisen lupauksen perustaa juutalaisille oma valtio Palestiinaan. Tästä lähtien Palestiinan kansa on joutunut elämään sotilaslakien, tarkastuspisteiden ja kollektiivisten rangaistusten kohteena vailla vapautta ja itsemääräämisoikeutta. Tätä epäoikeudenmukaisuutta vastaan on tietysti protestoitu monin eri tavoin. Yksittäiset protestojat tapettiin tai suljettiin vankiloihin. Välikillä protestiliikkeet laajenivat yleisiksi kansannousuiksi, joista kuuluisin on vuosina 1936–1939 tapahtunut.

Palestiinan kansan ahdinko paheni vuonna 1948, kun Israelin valtio perustettiin ja iso osa palestiinalaisista häädettiin kodeistaan ja ahdettiin pakolaisleireihin.

Vuoden 1967 Länsirannan ja Gazan miehityksen jälkeen tilanne paheni entisestään, koska otettiin käyttöön uusia elämästä vaikeuttavia sotilaslakeja, joiden tulkinta antoi miehittäjälle entistä laajemmat oikeudet vangita paikallista arabiväestöä. Totisesti kapinoitiin vihamielisiä siirtokuntia, Gazan saartoa,

Marwan Barghouti.

maan ja veden ryöstöä, liikkumista vaikeuttavia tarkastuspisteitä, "turva-aitoja", kollektiivisiä rangaistuksia ym. vastaan. Tämän miehittäjän vaihtoehdot olivat tuttuja entuudestaan: protestojan luiden murskaaminen, surmaaminen tai vangitseminen. Israelin vankilat alkoivat täyttyä. Osoitteesta: <http://www.addameer.org/prisons-and-detention-centers> löytyy interaktiivinen kartta vankiloista.

Vuoden 1967 jälkeen, yli neljäsosa miehitettyillä alueilla asuvista palestiinalaisista on kärsinyt eri pituisia tuomioita Israelin vankiloissa. Tällä hetkellä vangittuina on 6 300 poliittista vankia. Heistä 500 on ns. "administrative detainees" eli vangittuina ilman oikeudenkäyntiä tai mitään ilmoitettua syytä vangitsemisen perusteeksi. Heidän joukossaan on 13 kansan-

edustajaa. Vangeista 61 on naisia ja 300 alaikäisiä lapsia. Noin 1 000 on tuomittu elinikäisesti tai vähintään 20 vuodeksi vankeuteen. Tällä hetkellä 40 vankia on jo kärsinyt tuomiostaan yli 20 vuotta ja sama jatkuu todennäköisesti elämän loppuun asti.

Vuonna 1974 huhtikuun 17. päivä nimettiin palestiinalaisvankien päiväksi. Päivä määräytyi palestiinalaisvängin **Mahmoud Hijazin** vapautumispäivän kunniaksi. Hän oli ensimmäinen palestiinalaisvanki joka vapautui vankien vaihdon seurauksena. Joka vuosi tähän aikaan vankiloissa ja vankiloiden ulkopuolella ympäri maailmaa järjestetään toimintoja muistamaan palestiinalaisten poliittisia vankeja. Vankiloiden sisällä toiminta on ollut usein nälkälakon muodossa.

Tänä vuonna yli 1 500 vankia aloitti 17.4. avoimen nälkälakon vaatimalla mm:

- eristyssellien lakkauttamista
- lääkehuoltoa sairaille vangeille
- Ramlen sairaalan sulkemista huonon lääketarjonnan takia,
- hallinnollisen vangitsemisen (administrative detention) lopettamista
- yhteyksien sallimista omaisten kanssa

– nais- ja lapsivankien ahdistelun lopettamista

– lehtien ja muun kirjallisuuden saantia sekä opiskelun sallimista.

Nälkälakon johdossa on viiteen elinkautiseen tuomittu pitkäaikaisvanki ja Fatah-järjestön arvostettu johtaja **Marwan Barghouti**. Hänen perustelunsa nälkälakkoon löytyvät New York Times julkaisusta: <https://www.nytimes.com/2017/04/16/opinion/palestinian-hunger-strike-prisoners-call-for-justice.html>

Vankien perheiden ahdinkoa lisää myös se, että jälleen Israelin annetaan rikkoa kansainvälisiä lakeja. Geneven sopimuksen mukaan miehitetyltä alueelta vangitun pitää kärsiä tuomionsa omalla maaperällä. Israel on kuitenkin sijoittanut lähes kaikki palestiinalaisvankinsa omalle alueelleen ja vaikeuttaa kaikin mahdollisin toimin yhteydenpitoa omaisiin (ks. yllä mainittu kartta)

Lisätietoja vankien oloista ja vihjeet solidaarisuustoimesta löytyvät mm näistä nettilinkeistä: <http://www.addameer.org/> ja <http://samidoun.net/>

Kamal Aranki

Sosiaaliapua naisvoimalla, kristityn ja muslimin yhteistyönä

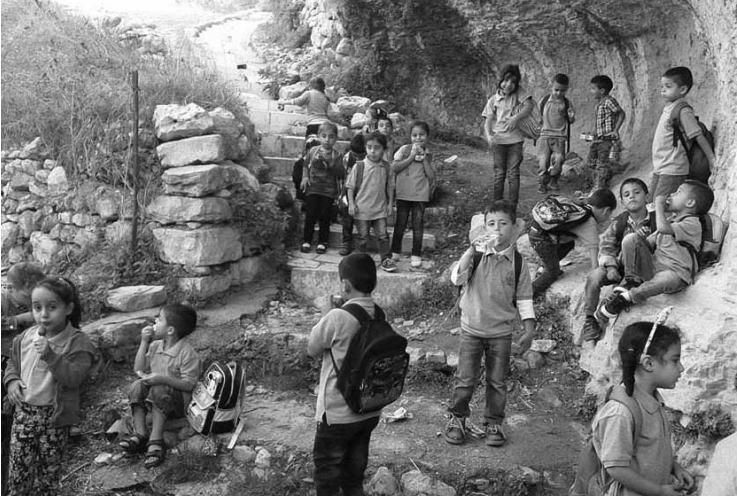
Betlehemistä tulleet kirjeet kertovat, miten palestiinalaisten talouden tila on huonontunut, työttömyys kasvanut eivätkä opintonsa päättäneet nuoret löydä töitä. Heikentyneiden palkkojen ja nousseiden hintojen kurimuksessa ihmiset velkaantuvat pankeille. Rikokset ja huumeiden käyttö ovat tulleet kuvaan, ihmisten välinen harmonia katoaa. Väestön äärimmäinen eristäminen sekä israelilaisten sotilaiden ja siirtolaisten väkivaltaiset iskut johtavat vakaviin sosiaalisiin on-

gelmiin, kuten naisiin ja lapsiin kohdistuvaan väkivaltaan perheiden sisällä. Psykologista tukea ei juuri ole saatavissa. Mitä jää palestiinalaisille kun Israel takavarikoi heiltä maata, purkaa koteja, rakentaa aina vaan uusia siirtokuntia, pidättää ja surmaa palestiinalaisia?

Voi myös kysyä, mistä palestiinalainen saa apua kun hän on köyhä ja kipeä. Vaikka Palestiinalaishallinto saa rahaa ulkomailta, nämä rahat eivät juuri päädy tukemaan vähäosaisimpia. YK:n alainen UNRWA on

Lapset vesivärihommissa.

Lapset retkellä Betlehemin läheisyydessä.

perustettu auttamaan palestiinalaisia, mutta sen resurssit eivät riitä. Siksi palestiinalaiset ovat riippuvaisia erilaisista yksityisistä voittoja tavoittelemattomista avustusjärjestöistä.

Betlehemiläinen Amjaad on yksi näistä pienistä järjestöistä, jonka palveluille on varattomien asukkaiden joukossa suuri kysyntä. AKYSin keräämien avustusten turvin pystytään Betlehemissä ylläpitämään osa-aikainen sosiaalityöntekijä, **Jamila Al-Shami**, joka huolehtii Betlehemin pakolaisleirien köyhistä asukkaista organisoimalla terveysneuvontaa, virkistystoimintaa lapsille ja naisille sekä erityisohjausta diabeetikoille ja venyy tarvittaessa rakentamaan monenlaisia projekteja. Jamila on muslimi, joka aikoinaan suositteli AKYSia ryhtymään yhteistyöhön parhaan ystävänsä, kristityn **Amal Hadwehin**, kanssa. Amal hoitaa Amajaadin suhteita yliopistoon, UNRWA:an ja muihin järjestöihin sekä ve-

tää ”professionals”-työryhmää, jonka mukana osallistuu koulutustapahtumiin. Jamilan ja Amalin yhteistyö osoittaa todeksi sen, mitä AKYS-lehdessä on ennenkin kerrottu: palestiinalaisille kristittyjen ja muslimien yhteistyö on luonteva tapa toimia.

Amjaad on jo vuosia valistanut teini-ikäisiä ruokavalion ja elämäntavan valintojen vaikutuksista terveyteen ja 2-typin diabeteksen kehittymiselle. Koska Amjaad toimii suurelta osin niillä vapaaehtoisresursseilla, joita sillä on saatavilla, on tähän valistukseen nyt lisätty tiedotusta myös keliakian hoidosta gluteenittoman ruokavalion avulla. Työtä johtaa vapaaehtoisohjalta Amjaadin hallituksen keliakiaa sairastava jäsen.

Amjaad, monitoimija

Amjaadista on tullut monitoimija, joka joustavasti puuttuu erilaisiin epäkohtiin ja haa-

lii niihin vapaaehtoistyöntekijöitä. Pienissä kylissä kiertävä Jamila on tavannut Betlehemin ympäristössä lukuisia naisia, jotka pahoittelevat sitä, että heiltä on palestiinalainen 10-vuotinen peruskoulu jäänyt kesken. Tarpeen havaittuaan Amjaad laittoi - yhteistyössä Betlehemin yliopiston kanssa - opettajiksi koulutettaville ilmoituksen, että he voisivat tehdä työharjoittelunsa opettamalla kouluaineita näille naisille. Asiaan tarttui moni harjoittelupaikkaa tarvitseva opiskelija. Tämä toiminta on nyt todettu erityisen merkittäväksi pilottihankkeeksi. Se on lisännyt naisten itseluottamusta ja itsetuntemusta. Samanlaisia luokkia on nyt toivottu monille alueille ja mallin mukaiseen opetukseen osallistuminen on kasvanut dramaattisesti.

Amal kirjoittaa myös 33-vuotiaasta **Sabreenista**, jonka aviomies jätti hänet hänen ollessa raskaana seitsemännessä kuussa. Mies pääsi Kanadaan eikä koskaan palannut. Sabreen on kasvattanut yksin poikaansa, joka on nyt 9-vuotias. Sabreen on kotoisin Negeevin autiomaasta, josta hän vanhempiensa kanssa pakeni, kun Israel alkoi tuhota aluetta. Paon seurauksena häneltäkin jäi koulu kesken eikä hänellä ole Betlehemissä henkilötodistusta, ID:tä. Hän odottaa nyt asiansa käsittelyä Israelin tuomioistuimessa. ID:n puute vaikeuttaa työn saantia ja kaikkien asioiden hoitoa. Amjaad pyysi Sabreenia liittymään Amjaadin toimintaan vapaaehtoisten ryhmään ja

hänelle voitiin luvata pieni tasakuraha. Opintahaluinen Sabreen osallistui iloisena työhön. Pian häntä alettiin tarvita monissa paikoissa. Nykyään hän pystyy itsekin ansaitsemaan pientä palkkaa, Ilman Amjaadia hän ei olisi päässyt alkuun.

Tämän vuoden suunnitelmassa Amjaadilla on haaveina 1. Kampanjoida koululaisille ja opettajille väkivallaton toimintaa. 2. Aktivoida naiset tiedostamaan oma oikeutensa saada media tuottamaan naisten yhteiskunnallista roolia parantavaa tietoa. 3. Opettaa diabeetikoille omahoitoa ravitsemusterapeuttien ja terveydenhoitajien tuella.

Näihin hankkeisiin Amjaad on hakenut rahoitusta eri rahoituslaitoksilta eikä vielä tiedä, pystytäänkö niitä toteuttamaan.

Suomesta tuki Amjaadille menee AKYSin tukitilin kautta: Tili FI95 8000 1300 9905 05, Viite 3007

Yhteystietonsa antaneille tukijoille lähetetään tiedotteita toiminnasta. Keräyksellä pyritään maksamaan Jamilan puolipäiväpalkka. Olisi hienoa voida olla rahoittamassa Amjaadin muitakin, tarpeellisia hankkeita.

Lisätietoja antaa
Ilona Junka, puh 044 300 2039 tai sähköposti ilonajunka@hotmail.com

Palestiinan ja teatterin täyteinen elämä

Helena Korpelasta tuli **Palestiina-ihminen keväällä 2015. Tuolloin Helsingin Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu (TeaK) ja Sibelius-Akatemia tarjosivat teatteri- ja musiikkipedagogiikan opiskelijoille mahdollisuuden tehdä syventävä harjoittelu Palestiinan Länsirannalla.**

Kolmen kuukauden aikana suomalaiset ja palestiinalaiset teatterintekijät toteuttivat yhteisen teatteriesityksen Al-Aroubin paikolaiskylän hylätyllä uima-altaalla, ja ystävystyivät. Samana syksynä Helena onnistui kutsuamaan isäntäväestään kaksi teatterintekijää Suomeen valmistamaan esityksen Helenan kanssa

TeaKissa. Keväällä 2016 Helena valmistui teatteritaiteen maisteriksi. Ensimmäisenä työurakanaan hän ryhtyi valmistamaan kolmea arabimaailmaan liittyvää taideprojektia. Helena kuvaa projekteja näin:

Jatko vuoden 2015 työlle. Ensimmäisessä projektissa lähetetään vuoden 2015 tapaan opiskelijoita tekemään harjoitteluun Betlehemiin. Tänä vuonna lähtijät ovat TeaKin tanssipedagogeja ja nukketeatterin osajia sekä Helsingin Metropolia-ammattikorkeakoulun musiikkipedagogiikan opiskelijoita. Opiskelijoiden vetämät tanssi- ja musiikkityöpajat pohjaavat taidekasvatustähtämykseen,

Tanssi- ja liiketyöpaja Beit Jalassa

Taideyliopiston ja Metropolian opiskelijat muurin edessä Betlehemissä.

jossa pyritään tukemaan oppilaan omaa luovaa ilmaisu- ja oppilaasta itsestä lähtevää liikettä, rytmiä. Taustalla toimii ajatus siitä, että taiteen kautta pyritään saamaan esiin osallistujien oma potentiaali ja taidetta - teatteria, tanssia, musiikkia - pidetään välineenä oppilaan oman ajattelun kehittämiseksi. Nämä ovat johtavia ajatuksia myös TeaKin tanssi- ja teatteripedagogiikan koulutuksessa. Palestiinassa muun muassa tanssiopetus nojaa vahvemmin perinteeseen, esimerkiksi dabka-tanssiin ja sen tarkoin hiottuihin koreografioihin. Kun näitä eri lähestymistapoja mietitään suoma-

lais-palestiinalaisessa ryhmässä, löytyy kummastakin tyylistä omat hyvät puolensa. Samalla taidetyö keskusteluineen opettaa ymmärtämään toista kulttuuria ja yhdistää ihmisiä.

Projektiin kuuluu myös nukketheaterityöpajoja, joissa pyritään opettamaan työpajoihin osallistuville uusia nukkerakennustekniikoita. Projektityö aloitetaan Betlehemissä nukkerakennustyöpajoissa, joissa kukin osallistuja suunnittelee oman nukkehahmonsa. Suunnittelusta siirrytään nukkerakennukseen eri materiaaleja käyttäen. Sitä mukaa, kun hahmo valmistuu, tulevat vähitellen esiin myös hahmon tyyppi

pi ja luonne; alkaa etsintä siitä, miten hahmo liikkuu, puhuu, äänтелеhtii, kuka hän oikeastaan on. Tässäkin tekijän on laitettava oma luovuutensa peliin, synnyttävä käden, silmän ja ajatuksen yhteistyöllä jotakin täysin uutta ja vielä piilossa olevaa.

Siikajoki–Helsinki–Al’Arroub esityskokonaisuus koostuu kolmesta erilaisesta todellisuudesta ja käynnistyi jo vuodenvaihteessa. Se käsittelee kokemuksia kulttuurien ja yhteisöjen erilaisuudesta ja ihmisten samanlaisuudesta. Esityksen ensimmäinen videoblogi-vaihe on nähtävissä osoitteessa

<http://s-h-a.weebly.com/>, josta voi seurata Helenan, Villen ja Hazemin elämää kotikonnuillaan. Videoblogin – ja koko esitysprojehtin – teemaa eri maailmojen tutkimisesta jatketaan Helsingissä ensi syksynä isomman työryhmän voimin, kun Hazem saapuu Suomeen. Aiheesta tehdään teatteriesitys, joka saa ensi-iltansa Helsingissä kulttuurikeskus Stoassa, jonka jälkeen esityksen on määrä kiertää myös Siikajoelle.

”Palestiina on uskomaton paikka, niin kamala ja samalla niin upea. Palestiinassa nousee esiin valtava kysymys ihmisyydestä. Tämän esityksen toivotaan saavan katsoja pohtimaan ihmisyyttä ja niitä eri lähtökohdista, joista me tähän maailmaan ponnistamme. Sitä, miten pystymme kohtaamaan toisemme näistä eri lähtökohdista käsin. Tavoitteena on rakentaa yhteyksiä eri taustoista tulevien ihmisten välille.” pohtii Helena

Teatterityöpajat Helsingin Caisassa suomea tai arabiaa puhuville lapsille ja nuorille on kolmas, 15.5.-2.6. aikavälille sijoittuva projekti. Touko-kesäkuulle sijoittuvaan maksuttomaan pilottijaksoon saattoi ilmoittautua työpajojen alkuun saakka. Seitsemän taidetyöpajan aikana tutustutaan esittävän taiteen ammattilaisten johdolla erilaisiin tanssi- ja teatteri-ilmaisun harjoitteisiin ja leikkeihin, jotka ylittävät kielelliset ja kulttuuriset rajat. Osallistujat pääsevät kokeilemaan teatteri-improvisaatiota ja koko kehoa, mieltä ja ääntä aktivoivia har-

Nukketeatterityöpaja Beit Jalassa.

joitteita, jotka rakentuvat ryhmätyölle ja mielikuvitukselle. Kokonaisuus huipentuu yhteiseen loppujuhlaan, jossa koetaan lasten itse ideoima esitys.

Tausta-ajatuksena on tarjota työpajojen kautta eri kulttuuritaustoista tuleville lapsille luontevia kohtaamispiintoja. Kun lapset oppivat toimimaan kansainvälisessä ryhmässä, vieras ei

toivon mukaan pääse muuttumaan pelottavaksi eivätkä tarpeettomat ennakkoluulot kasvamaan.

Helenalla on kädet täynnä työtä ja valloittava innostus matkassa. Tästä seuraa varmasti hyvää.

Ilona Junka

AKYS toimii Tampereella

Viime syksyn Vastavirta-festivaalilla Helsingissä oli yhden keskustelun aiheena Sota, terrorismi ja pakolaisuus. Alustajina olivat **Karim Maiche** ja **Sirkku Kivistö**. Tilaisuus oli tamperealaisten järjestämä ja heti sen päätyttyä sovittiin alustajien kanssa, että vastaava tilaisuus pidetään myös Tampereella. Ja näin tehtiin. Marraskuussa järjestettiin yleisötilaisuus *'Mitä Lähi-idässä tapahtuu – lapset ja nuoret sotien keskellä'*. Alustajina olivat siis Karim ja Sirkku ja paikalla iso joukko aiheesta kiinnostuneita ihmisiä. Tässä tilaisuudessa päätettiin perustaa AKYSin Tampereen toimintaryhmä.

Sydänasiana Palestiina

Ensimmäisessä palaverissamme toiminnan alkua oli vauhdittamassa Sirkku, joka kertoi seuran toiminnasta ja erityisesti kummitoiminnasta, Libanonin pakolaisleirien tilanteesta ja seuran perheneuvolahankkeista. Alustuksen pohjalta keskustelimme, kyselimme tilanteesta ja suunnittelimme kevään toimintaa.

Tärkeää on vahvistaa, tai ehkä paremminkin käynnistää uudestaan, yhdessä muiden tahojen kanssa, kampanjaa, jolla vaaditaan Suomea tunnustamaan Palestiinan valtio. Kunnille kannattaa tehdä esityksiä palestiinalaisen ystävä- tai kummikaupungin ottamiseksi. Tarvitaan tiedottamista ja ma-

Karim Maiche.

teriaalinen jakoa ja israelilaisten tuotteiden boikottikampanjan tunnetuksi tekoa. Totesimme, että Palestiina on sydänasiamme, mutta emme unohtaa Jordaniaa, Egyptiä, Syyriaa, Libanonia emmekä Jemeniä.

Toimintaryhmä on vauhdissa

Toimintaryhmä on laittanut tuulemaan. Meidät tapaat helatorstaina 25.5.2017 Tampereen Mahdollisuuksien torilla Väinö Linnan aukiolla, jossa pidämme esittely- ja myyntipöytää sekä Työväenmuseumo Werstaan tiloissa järjestettävässä Sosiaalifoorumissa. Siellä järjestäm-

Sirkku Kivistö.

me keskustelutilaisuuden yhteistyössä Rauhanpuolustajien kanssa.

Olemme tutkailleet mahdollisuutta järjestää Tampereella Palestiina sydämiimme - valokuvanäyttely. Tämä asia on vielä vaiheessa, sopivaa tilaa etsitään. Ensimmäinen palestiinalaislapsen kummiryhmäkin on perustettu.

Tervetuloa porukkaan

Jos kiinnostuit ja haluat tulla mukaan, ota yhteyttä ryhmän kokoonkutsujaan Riitta Suokkaaseen sähköpostilla riittasuokas(at)gmail.com tai puhelimitse 040 5406052.

Liity AKYSin jäseneksi

AKYSin jäsenenä olet mukana rauhanliikkeessä, saat kaksi lehteä vuodessa (syksyn lehti Rauhan Puolesta-lehden liitteenä) sekä halutessasi tapahtumatiedotteita sähköpostiisi.

Jäseneksi voit liittyä täyttämällä lomake AKYSin nettisivulla. Osoitteet : www.akys.fi ja www.akys.org. Voit myös lähettää kirjeen AKYSille, osoite PL 698, 00101 Helsinki

Könkkölän kritiikki

SIRKKU KIVISTÖ

”Kävin Libanonissa itärajan tuntuman pakolaisleirissä. Paikalla oli 10 vessaa, kaikilla EU-kyllit kupeessaan. Yhteenkään ei päässyt pyörätuolilla. Miten vammaiset Syyrian pakolaiset pärjäävät?” kysyi Kalle Könkkölä Ulkoministeriön ’Kehitys kuuluu kaikille’ -seminaarissa. Vammaisten oikeuksien toteutumista varjostavat vielä tietämättömyys ja huomaamattomuus. Asia on Könkkölän mielestä yhä liiaksi yksittäisten ystävällisten virkailijoiden varassa, mutta ei palveluiden rakenteissa itsestään selvänä käytäntönä.

Pojan perheneuvola-aika

AKYS tukee Pohjois-Libanonin leireissä Beit Atfal Assumoud -yhteistyöjärjestön mielenterveys-työtä lapsiperheille. Ulkoministeriön tukemaan hankkeeseen kuuluu rahoitus 30 erityislapselle, jotka tarvitsevat erityisopetusta ja -kuntoutusta. Vammaisten oikeuksien mukaan heidän on perheineen oltava alusta lähtien suunnittelemassa, toteuttamassa ja arvioimassa palveluita. Beit Atfal Assumoud onkin aika hyvä tunnistamaan myös erityislusten tarpeita.

SIRKKU KIVISTÖ

Sirkku Kivistö
AKYSin hankekoordinaattori

Sosiaalityöntekijä Sonja merkitsee seuraavan ajan äitinsä kanssa Beddawin perheneuvolassa käyvälle pojalle. Äiti lähetti terveiset Suomeen. Hän on oikein tyytyväinen lapsensa saamaan apuun perheneuvolassa. Viime vuonna Beddawiin tuli 200 uutta lasta tutkimuksiin ja hoitoon, heistä 33 oli Syyriasta paenneita.